

Résumé

L'APPORT DE L'ABBÉ MEKHITAR
A LA FORMATION DE LA LANGUE ARMÉNIENNE MODERNE

(Suite, v. «Bazmavep» 1978, Nos 3-4, pp. 302-327)

(P. NERSES DER-NERSESSIAN)

L'Auteur continue son étude nous proposant l'analyse détaillée des trois derniers chapitres de la Grammaire de l'Abbé Mekhitar (éd. Venise 1727, pp. 78-90, en langue turque, mais en caractères arméniens), et il souligne des particularités morphologiques et orthographique dans la formation des prépositions, des adverbies et des conjonctions, en arménien moderne, mettant toujours en évidence l'esprit d'avant-garde dont fait preuve Mekhitar dans le choix des formes grammaticales.

L'A. passe ensuite à étudier en détail les 137 propositions, données par Mekhitar en arménien moderne, comme partie pratique de sa Grammaire; il présente, en douze points, ses animadversions, qui lui permettent de conclure positivement sur le rôle éminent que Mekhitar a eu dans la formation du caractère littéraire de la langue arménienne moderne.

A la fin, nous proposant les étapes suivantes de son étude, l'A. publie, pour la première fois, le texte entier et original de la Grammaire de la langue arménienne moderne, écrite par Mekhitar, en 1726-1727, complètement en arménien moderne. La nouvelle Grammaire est divisée en deux parties; la première (pp. 125-227) traite de la morphologie, la deuxième de la syntaxe de l'arménien moderne (pp. 227-261). C'est dans cette deuxième partie qu'on aperçoit principalement l'esprit clairvoyant de Mekhitar, sa connaissance profonde de la langue et de sa composition logique, sa sagacité pénétrante dans les questions des concordances.

La fondation de la langue arménienne moderne est plus ou moins parfaite, déjà en 1727; mais on devra attendre encore plus d'un siècle pour sa totale diffusion dans la nation.

Ի ՊԱՏԻԻ

ԵՐԶԱՆԿԱՅԻՇԱՏԱԿ ԱՐԲԱՀԱՄ ՊԵՏՐՈՍ Ա. ԱՐԾԻԻԵԱՆ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ-ՊԱՏՐԻԱՐԺԻ

ՀԱՆԴԻՍԱԽՈՐ ՈԳԵԿՈԶՈՒՄ Ս. ՂԱԶԱՐԻ ՄԷԶ

(30 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1979)

Մի խթանի վրա Հայերու Ս. Ղազարու Հայկական Կառնի աղա-
դմական դպրոցին մէջ տեղի ունեցաւ պաշտօնական նիստ, 1979ի
Դեկտեմբեր 30ին, ոգեկոչելու համար Երջանկայիշատակ Արքաեաթ
Պետրոս Ա. Արծիւեան Կաթողիկոս-Պատրիարքի ծննդեան 300ամեայ
յոբելեանը, որ հանդիսաւորապէս տօնուեցաւ 1979ի ընթացքին՝ Հայ
Կաթողիկէ Նուիրապետութեան այլեւայլ Հաստատութիւններուն
կողմէ:

Նիստին նախագահեց Միաբանութեան Ընդհ. Արքաեայրը՝ Գեր.
Հ. Պօղոս Վրդ. Ամանեան, ի ներկայութեան վանաբնակ բոլոր Հայ-
րերուն:

Օրումն գլխաւոր բանախօսն էր Հ. Սահակ Վրդ. Ճեմնեմեան,
որ հանդէս եկաւ շահեկան ուսումնասիրութեամբ մը՝ Արծիւեան
Կաթողիկոս-Պատրիարքի գործունէութեան շուրջ, ծանրանալով յատ-
կապէս անոր եւ Միջիթար Արքաեոթ միջեւ տեղի ունեցած ամենական
յարաբերութիւններուն վրայ, քաղելով Ս. Ղազարու դիւանական
վաւերաթուղթերուն մէջ պահուած բազմաթիւ նիւթերէ, ինչպէս
Արծիւեան Կաթողիկոսի ինը մամակները եւ ժամանակակից այլ ան-
ձերու գրութիւնները:

Սոյն բանախօսութիւնը, վերամշակուած, լոյս կը տեսնէ այժմ
«Բազմավէպ»ի ներկայ քիւին մէջ, յաւելեալ ծանօթագրութիւննե-
րով:

ԽՄԲ.